

e-class

ΤΡΙΤΗ ΑΠΟΨΗ

Τι θέλει η Ελλάδα από τα ΑΕΙ;

Οι παλινωδίες του υπουργείου Παιδείας στον δρόμο προς τη μεταρρύθμιση

Η στρατηγική του υπουργείου Παιδείας τα τελευταία 6-7 χρόνια σχετικά με τα πανεπιστήμια είναι αλλοπρόσαλλη. Νομίζω πως κανείς από όλους εμάς που από καθήκον ή υποχρέωση προσπαθούμε να κάνουμε σωστά τη δουλειά του δασκάλου - ερευνητή δεν καταλαβαίνει τις προθέσεις της ελληνικής Πολιτείας. Στους ταραγμένους καιρούς μας, η χώρα άλλαξε 5 πρωθυπουργούς και 7 υπουργούς Παιδείας: Γιαννάκου, Στυλιανίδης, Σπλιωτόπουλος, Διαμαντοπούλου, Μπαμπινιώτης, Κιάου, Αρβανιτόπουλος. Ακόμα και το όνομα του υπουργείου άλλαξε 4 φορές! Αυτό δεν θα ήταν καταστροφικό αν την ίδια περίοδο δεν γίνονταν επτά μείζονες νομοθετικές αλλαγές:

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

3549/07 (ν. Γιαννάκου), 3685/08 (ΠΜΣ), 3848/10 (αξιολόγηση), 3966/11 (Διόφαντος), 4009/11 (ν. Διαμαντοπούλου), 4076/12 (ν. Αρβανιτόπουλου), 4115/13 (νέος νόμος Αρβανιτόπουλου). Οι

συνεχείς νομοθετικές πρωτοβουλίες αντιφάσκουν και αλληλοαναιρούνται δημιουργώντας απέραντη σύγχυση. Πάρτε την αξιολόγηση. Μέχρι να την καθιερώσουν τα ΑΕΙ, οι διαδικασίες ανατράπηκαν με ευθύνη του υπουργείου πολλές φορές: οι εσωτερικές αξιολογήσεις ουδέποτε ελήφθησαν υπόψη όταν επρόκειτο να εγκριθούν θέσεις εισακτέων ή νέα μεταπτυχιακά ή κατανομές πιστώσεων. Οι εξωτερικές αξιολογήσεις δεν προχώρησαν είτε γιατί δεν πλήρωναν τους αξιολογητές είτε άφηναν την ΑΔΙΠ απένταρη, λειψή και χωρίς προσωπικό! Τώρα αποφάσισαν την «πιστοποίηση των προγραμμάτων σπουδών». Θέλουν να την εφαρμόσουν όμως μόνο σε όσους πρόλαβαν να αξιολογηθούν!

Οι διαδικασίες εκλογής μελών ΔΕΠ άλλαξαν επανειλημμένα. Ένας λέκτορας του 2007 με άλλη διαδικασία εκλέχθηκε, με άλλη εξελίχθηκε σε επίκουρο, με καινούργια μονιμοποιήθηκε και με άλλη διαδικασία καλείται να ανέβει σε βαθμίδα αναπληρωτή! Πότε τα εκλεκτορικά ήταν αμιγώς εσωτερικά με ακαθόριστο αριθμό, μετά 11μελή με συμμετοχή εξωτερικών, ύστερα 15μελή με εξωτερικά μέλη, κατόπιν 7μελή πότε με εσωτερικά (αν υπάρχουν) ή μόνο με εξωτερικά ή και εκ του εξωτερικού.

Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας ψηφίστηκε το 2007. Μέχρι να πεισθεί η ακαδημαϊκή κοινότητα, ψηφίστηκε καινούργιος. Εν τω μεταξύ το υπουργείο δεν εγκρίνει νέα ΠΜΣ, είτε γιατί δεν είχες τον παλιό κανονισμό είτε (αν πρόλαβες) δεν έχεις τον καινούργιο.

Για τα οικονομικά των πανεπιστημίων και των πανεπιστημιακών γνωρίζετε. Εδώ και πέντε χρόνια οι προϋπολογισμοί μας έχουν καταρρεύσει. Πολλά ιδρύματα συμμετείχαν αυθαίρετα και στο κούρεμα του δημόσιου χρέους. Οι λογαριασμοί έρευνας που στήριζαν τα πανεπιστήμια στην περίοδο της κρίσης, υπερβαίνοντας τους σκοπούς τους, βρέθηκαν επανειλημμένα στο στόχαστρο του υπουργείου Οικονομικών.

Το κράτος δίνει όλο και λιγότερα, αφαιρεί συνεχώς διδακτικό και διοικητικό προσωπικό, προσθέτει συνεχώς νέους φοιτητές και διαιρεί την ακαδημαϊκή κοινότητα αλλάζοντας συνεχώς τους κανόνες του παιχνιδιού. Το χειρότερο όλων: δυσφημεί συστηματικά τα πανεπιστήμια για την ποιότητα και το έργο τους. Αλήθεια, ποιος δημιούργησε τόσα πανεπιστήμια και ΤΕΙ; Ποιος διόρισε το προσωπικό τους; Ποιος ενέκρινε τόσα προγράμματα σπουδών; Ποιος διέσπασε τα

περιφερειακά πανεπιστήμια σε 4 και 5 πόλεις; Ποιος μοίραζε θέσεις διδασκόντων κατά το δοκούν έτσι ώστε να υπάρχουν τμήματα με 700 καθηγητές και άλλα με 10; Ποιος χορηγούσε επαγγελματικά δικαιώματα χωρίς σχέδιο και προγραμματισμό; Ποιος καλλιέργησε επί τρεις δεκαετίες την άθλια σχέση των κομμάτων με τα φοιτητικά αμφιθέατρα;

Τι θέλει τελικά η Ελλάδα από τα πανεπιστήμια της; Θέλει κέντρα μαζικής μόρφωσης και χαμηλής ειδίκευσης; Θέλει κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης με χαμηλά αμειβόμενα προσωπικά; Θέλει στηρίγματα στις τοπικές κοινωνίες; Υπάρχουν εύκολοι τρόποι για να το κάνει. Δεν μπορεί όμως να θέλει ταυτόχρονα κέντρα αριστείας και

Δείτε τους δείκτες ακαδημαϊκής, χρηματοδοτικής και διοικητικής αυτονομίας των ελληνικών ΑΕΙ σε σχέση με τα ευρωπαϊκά και θα καταλάβετε. Σε όλα τελευταίοι! Και δεν βλέπω διάθεση μεταβολής για να γίνουμε πρώτοι

υψηλής προστιθέμενης αξίας για την εθνική ανάπτυξη. Αν ήθελε διεθνώς ανταγωνιστικά πανεπιστήμια, ακολουθεί εδώ και χρόνια εγκληματικά λάθος τακτική. Το γεγονός ότι έχουμε 6-7 ελληνικά πανεπιστήμια στα 500 «καλύτερα» του κόσμου (σε σύνολο 17.000) οφείλεται αποκλειστικά στο φιλότιμο και στις ικανότητες του προσωπικού τους. Το κράτος αποτελεί τροχοπέδη. Δείτε τους δείκτες ακαδημαϊκής, χρηματοδοτικής και διοικητικής αυτονομίας των ελληνικών ΑΕΙ σε σχέση με τα ευρωπαϊκά και θα καταλάβετε. Σε όλα τελευταίοι! Και δεν βλέπω διάθεση μεταβολής για να γίνουμε πρώτοι.

Ο Μιχάλης Ζουμπουλάκης είναι καθηγητής Οικονομικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, αναπληρωτής πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης